

Παλίρροια του Ευρίπου

Από τη Βικιπαίδεια, την ελεύθερη εγκυκλοπαίδεια

[Συντεταγμένες](#): 38°27′47″N 23°35′22″E﻿ / ﻿38.46306°N 23.58944°E﻿ / 38.46306; 23.58944

Δορυφορική εικόνα της Αττικής και του Ευρίπου (NASA)

Η **Παλίρροια του Ευρίπου** είναι ένα σύνθετο μοναδικό φαινόμενο οφειλόμενο στις [παλιρροϊκές δυνάμεις](#) που παρατηρείται μόνο στον Πορθμό του Ευρίπου στην [Χαλκίδα](#), (Ελλάδα), εξ ου και η ονομασία της.

Ο [πορθμός](#) και συγκεκριμένα ο διάυλος του Ευρίπου είναι μία στενή λωρίδα θάλασσας πλάτους 39 m, μήκους 40 m και βάθους περίπου 8,5 m που συνδέει το Βόρειο Ευβοϊκό με τον Νότιο Ευβοϊκό, μεταξύ Στερεάς Ελλάδας και Εύβοιας στη [Χαλκίδα](#). Σ' αυτόν το χώρο παρουσιάζεται το ακόλουθο μοναδικό σύνθετο φαινόμενο, τα ύδατα του διαύλου να κινούνται συνεχώς, ενώ συγχρόνως ν' αλλάζουν και φορά κίνησης, κατευθυνόμενα άλλοτε προς τον Βόρειο και άλλοτε προς το Νότιο Ευβοϊκό. Η συστηματική παρακολούθηση του εν λόγω ρεύματος έδειξε ότι ενώ στις 22-23 ημέρες παρουσιάζει μια κανονικότητα αλλαγής φοράς ανά 6 ώρες περίπου, όπως ακριβώς η [παλίρροια](#), στις υπόλοιπες 6-7 ημέρες του μήνα το ρεύμα γίνεται τόσο ακανόνιστο που μπορεί ν' αλλάξει φορά ακόμη και 14 φορές μέσα στο ίδιο 24ωρο! Έτσι διαπιστώθηκε ότι το κανονικό ρεύμα αντιστοιχεί στις συζυγίες, δηλαδή 11-12 ημέρες περί τη νέα σελήνη (Ν.Σ.) και άλλες τόσες κατά τη πανσέληνο, ενώ το ακανόνιστο ρεύμα παρατηρείται κατά τους τετραγωνισμούς (Π.Τ. και Τ.Τ.).

Η εξήγηση του συγκεκριμένου φαινομένου του ρεύματος του Ευρίπου απασχόλησε και τους αρχαίους Έλληνες και ειδικότερα τον [Αριστοτέλη](#) και τον [Ερατοσθένη](#) καθώς και πολλούς άλλους επιστήμονες από τον προηγούμενο αιώνα και μετά. Σημαντική συνεισφορά στη μελέτη του φαινομένου κατέχουν οι Έλληνες [Δημήτριος Αιγινήτης](#) (1926)^[1] ο Υποπλοίαρχος [Ανδρέας Α. Μιαούλης](#), Β.Ν. (1880)^[2] και ο βρετανός Υποναύαρχος [Αρθούρος Μένσελ](#) (Arthur Mansel), RN. Η έρευνα συμπληρώθηκε από μετρήσεις του Πανεπιστημίου Αθηνών στη Γλύφα (1981-1984).^[3]

Η εξήγηση που έχει δοθεί και έχει γίνει σήμερα αποδεκτή για το συγκεκριμένο χώρο είναι ότι το φυσικό παλιρροϊακό κύμα στο Αιγαίο φθάνοντας στην [Εύβοια](#) ανατολικά, ένα μέρος του εισέρχεται στο Βόρειο Ευβοϊκό (από Β. της Εύβοιας) και ένα άλλο εισέρχεται στο Νότιο Ευβοϊκό (από Ν. της Εύβοιας). Λόγω όμως του διαφορετικού μήκους της διαδρομής, το μεν φυσικό παλιρροϊακό κύμα που έρχεται από το Νότο φθάνει στο διάυλο του Ευρίπου σε 1 ώρα και 15 λεπτά νωρίτερα του ερχόμενου από Βορρά. Εξ αυτού, φυσικό είναι οι νότιοι εισερχόμενοι υδάτινοι όγκοι ν' ανεβάζουν εκεί τη στάθμη κατά 30-40 εκατοστά και να δημιουργείται [θαλάσσιο ρεύμα](#) από Ν. προς Β. Μετά 6 ώρες, καθώς η άμπωτη διαδέχεται τη πλημμυρίδα, αντιστρέφονται οι συνθήκες και δημιουργείται

αντίθετο ρεύμα, αφού στο Β. μέρος έχουν συσσωρευθεί μεγαλύτεροι υδάτινοι όγκοι. Όταν λοιπόν συμβαίνουν [συζυγίες](#), οπότε η ένταση της παλίρροιας είναι μεγάλη, το ρεύμα του Ευρίπου παρουσιάζεται κανονικό. Όμως στους [τετραγωνισμούς](#), όπου το ρεύμα είναι ασθενέστερο, τόσο η [διαμόρφωση των ακτών](#), ο [βυθός](#), οι υφιστάμενες [καιρικές συνθήκες](#) καθώς και άλλα [βαρομετρικά αίτια](#) συντελούν ώστε το ρεύμα να παρουσιάζεται ακανόνιστο.

Παραπομπές [Επεξεργασία](#) | [επεξεργασία κώδικα](#)

---

1. [↑](#) Αιγινίτης, Δ. (1928). «Το πρόβλημα της παλιρροίας του Ευρίπου». *Πρακτικά Ακαδημίας Αθηνών*.
2. [↑](#) Ανδρέας Αντ. Μιαούλης (1882). *Περί της παλιρροίας του Ευρίπου, μετά δώδεκα πινάκων και ενός υδρογραφικού σχεδιογραφήματος του Πορθμού του Ευρίπου*. Αθήνα: Ανδρέας Κορομηλάς.
3. [↑](#) Λεοντάρης, Σ. Ν. (1995). *Εισαγωγή στην Ωκεανογραφία*. Αθήνα: Εκδόσεις Συμμετρία. σελ. 132-153.